

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

የኢትዮጵያ ግብርና ባለስልጣን

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ

ኦዲት ሪፖርት

**ጥር/2015
አዲስ አበባ**

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

የኢትዮጵያ ግብርና ባለስልጣን

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የኢትዮጵያ ግብርና ባለስልጣን የተመደበለትን የመደበኛ እና የካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኢትዮጵያ ግብርና ባለስልጣን ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውናል።

ከዚህም በተጨማሪ አዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል።

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኢትዮጵያ ግብርና ባለስልጣን ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የአዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣

ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፣

የባለስልጣኑ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና

የተሰበሰበው ገቢ፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፡-

1. በሀዋሰ ከተማ ለዕቅድና ክትትል ግምገማ ዝግጅት ለስልጠና በ24/10/2014 በወጪ ሻውቸር ቁጥር 8318 ወጪ ሆኖ ከተከፈለው ውሎ አበል ብር 195,975.60 ውስጥ ብር 3,925.50 እና እንዲሁም በ24/10/2014 በሻውቸር ቁጥር 8217 ወጪ ሆኖ ከተከፈለው ብር 147,330.00 ውስጥ ብር 4,390.00 በድምሩ ብር 8,315.50 ከመመሪያ ወጪ በብልጫ የተከፈለ መሆኑ ታውቋል፡፡

ከላይ በተራ ቁጥር 1 ከተገለጸው ምክንያት በስተቀር በእኛ አስተያየት የባለስልጣኑ ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ ሰኔ 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያሉት የሂሳብ ሪፖርቶች የተሰበሰበውን ገቢ የተፈጸመውን ወጪና የበጀት አጠቃቀሙን በአጥጋቢ ሁኔታ ያሳያሉ፡፡

ምንም እንኳ ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፣ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

I. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasise Matters)

- 1.1. በድምሩ ብር 272,774.56 ወቅቱን ጠብቆ ያልተሰበሰበ ሂሳብ የሚገኝ መሆኑ፤
- 1.2. ብር 2,675.13 ወቅቱን ጠብቆ ያልተከፈለ ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ የሚገኝ መሆኑ፤
- 1.3. ለባለሥልጣን መ/ቤቱ በበጀት ዓመቱ በየበጀት አርዕስቱ የተመደበው የተስተካከለ በጀት እና ሥራ ላይ የዋለው ከ10% (በመቶ) በላይ የሆነውን ንጽጽር በማድረግ ሂሳቡ ሲመዘዘን ከመደበኛ በጀት ብር 10,621,124.64 ከካፒታል በጀት ብር 27,225,660.36 በድምሩ ብር 37,846,785.00 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት መሆኑ በኦዲት ታውቋል፡፡

II. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

1. የንብረት አያያዝን በተመለከተ

መመሪያው በሚያዘው መሰረት አገልግሎት የማይሰጡ ንብረቶች ተሰብስበው ስልጣን በተሰጠው በመንግስት አካል መወገዳቸውን እንዲሁም ለንብረቶች ተገቢው ጥገናና እንክብካቤ መደረጉን ለማጣራት ኦዲት ሲደረግ በመ/ቤቱ፡-

በቃሊቲ ቅርንጫፍ መ/ቤት 2 ላፕቶፕ፣ 2 ፕሪንተር ፣ 2 ዴስክ ቶፕ፣ 18 ማከፋፈያ ፣ 7 ተሽከርካሪ ወንበር ፣ 3 የእጅ ባትሪ ፣ እና 2 እሳታብላይዘር ፣ መወገድ ያለበቸው ሆነው ንብረት ክፍል ውስጥ ተቀምጠው የሚገኙ መሆኑ ታውቋል፡፡

2. የተሽከርካሪዎችን አያያዝ በተመለከተ፤

➤ በቃሊቲ ቅርንጫፍ መ/ቤት አንድ የተሽከርካሪ ሞተር ቁጥር ለመለየት አዳጋች የሆነ ከንብረት ክፍል ውጭ በሜዳ ላይ በሸራ ተሸፍኖ የሚገኝ መሆኑ፤

➤ 1 ላንድ ክፍዘር ሰሌዳ ቁጥር 39-004 የሆነ ተሽከርካሪ ንብረትነቱ የኢትዮጵያ ግብርና ባለስልጣን ሲሆን ፤ብዛት 2 ቶዮታ ባለሁለት ጋቢና ሰሌዳ ቁጥር 00156 እና 05990፤ ንብረትነቱ የግብርና ሚኒስቴር የሆነ መጠገን ወይም መወገድ ሲገባው ለረዥም ጊዜ ቃሊቲ ቅርንጫፍ ግቢ ውስጥ ቆመው የተገኙ መሆኑንና በተጨማሪም የተሽከርካሪው ሊብሬ እና የህይወት ታሪክ የሚገልጽ ማስረጃ የሌላ መሆኑ እና ባለፈው ኦዲት ወቅት አስተያየት የተሰጠ ቢሆንም በአሁኑ ኦዲት ወቅትም ተግባራዊ አለመደረጉ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት

ጥር 2015